

malorossiejskih pjesen" duhovnika Certelova. Obsegal je le devet „dum“ in jedno pesem, a bil je jako pomenljiv. Nekoliko let pozneje (l. 1827.), je izdal Maksimovič svojo zbirko, obsegajočo že 127 narodnih pesmij s pridejanim slovarjem. Leta 1834. je izdal še dve zbirki: „Ukrajinske narodne dume“ ter „Golosa (napevi) ukrajinskih pjesen“. Leta 1836. je izdal Lukaševič novo zbirko „Maloruskija in červenoruskija narodnja pjesni i dume“ (176 števk.). Leta 1838. je jel profesor in poznejši akademik Izmail Sreznjevski izdajati v Harkovu „Malorossijskoju i Zaporožskoju Starinu“, katere se je pojavilo šest knjig. Te zbirke in „Eneida“ Kotljarevskega so bile poslane v Galicijo ter vspodbujale ondote Rusine k slovstveni delavnosti. Središče duševnega življenja avstrijskih Rusov je bil Levov, toda duševno hrano so dobivali ti iz Ukrajine, največ iz Kijeva. Ko je pa to naučno in

slovstveno gibanje propadlo v Kijevu, zmanjkalo je tudi našim Rusinom hrane. Vendar se je med tem odkril v Galiciji za Maloruse nov vir prosvete. Ob času največjega upadka maloruskega slovstva v Rusiji je cesar Jožef II. osnoval l. 1783. v Levovu duhovsko semenišče za Rusine ter odprl v naslednjem letu vseučilišče v Levovu, kjer so se nekateri predmetje razkladali v jeziku maloruskem, in od onega časa se je širila med Malorusi prosveta. Toda to ni trajalo dolgo. Avstrijska vlada je le dotlej skrbela za Maloruse, dokler jih je potrebovala proti Poljakom; ko je pa ta potreba minula ter so bili Poljaki dovolj ukročeni, prepuстила je vlada Rusine zopet Nemcem in Poljakom. Zdelo se ti je, da so bili Malorusi že obsojeni, da popolnoma poginejo. Toda narodi ne ginejo, dokler živi njih jezik. Kako so si pomagali naši Malorusi, slišali bomo v drugem pregledu.

Razne stvari.

Naše slike.

Dolžni smo pojasniti nekatere slike še prejšnjih števil. — Slika na str. 543. nam kaže portret po vkusu 17. in 18. stoletja. Zgorej se naslanjata na portret dva genija: življenje in smrt. Spodaj drži levi angel podobo brizinške stolice, v sredi je grb, na desni kaže drugi angel zgodovinsko knjigo njegovega delovanja. — Janez Franc baron Egckher, rojen dne 18. vinotoka 1649, postal je mašnik leta 1674., škof brizinški l. 1695. V škofovski službi je bil jako delaven; v Brizingu je sezidal gimnazij, popravil stolno cerkev, zgradil dobrodelne zavode; v Loki je utrdil grajščino, podpiral zidanje loškega kapucinskega samostana, posvetil kapelico sv. Ane v grajščini itd. Umrl je dne 23. svečana l. 1727. (Bodi to v dodatek spisu o Loki v predlanskem letniku „D. in sv.“) — Slika na str. 569 nam kaže najimenitnejši kraj v starem Rimu, kakoršen se vidi dandanes, namreč sloveči „forum“ ali trg. Naš dični pesnik g. M. O. ga je opeval l. 1892. v našem listu na str. 196. „Beatrice“ (na str. 585) je ona deva, kateri je neumrljivi Dante posvetil svoje srce in svoj čudoviti spev: „Divina commedia“. Naš kip je lep, vendar cika preveč na „modérno“ stran. — Jouvenetova slika na str. 666 in 667 predstavlja lep predmet, sv. poslednje olje, toda vidi se, da slikar ni umeval svetega dejanja. Izvirnik je velik in se nahaja v Louvre-u v Parizu. — Meseca vinotoka so otvorili Slovenci dvojni národní dom: prvi

je „Národní dom“ v Ljubljani (slika na str. 601) otvorjen dne 11. vinotoka, drugi je „Národní šola“ Št. Rupertu pri Velikovcu (slika na str. 688), otvorjena dne 25. vinotoka. Prosimo domoljube, da bi nam ob obeh poročali več v novem letu. Str. 753.: Sveta Devica (Seviljska). Slikal Murillo. O Murillu in njegovih slikah smo pisali v tem listu leta 1894. stran 707 in nasl.

† Ivan Navratil. Naš list žaluje ob grobu vrlega sotrudnika in znamenitega pisatelja in učenjaka slovenskega. Umrl je dne 28. minulega meseca. Našim naročnikom je pokojnik dobro znan iz življenjepisa v lanskem letniku, str. 352 in nasl.; takrat smo se spominjali njegove 70-letnice. Sedaj pa molimo iz srčne hvaležnosti in s solznimi očmi za mir in pokoj njegovi duši.

Gregorju Riharju, učencu prvega gramatikalnega razreda, je podelila deželna vlada z odlokom z dne 30. mal. srpana l. 1816., št. 8285, polovico Gregor Töttingerjeve ustanove, ker je rojen v Polhovem Gradcu, ubožen in odličnjak (weil er aus der Pfarr Billichgraz gebürtig, und arm ist, dann in dem wissenschaftlichen Fortgange die erste Klasse mit Vorzug errungen hat). Prejel je iz skupne blagajne vsako leto 41 gld. 52 1/2 kr. konv. den. in 17 gld. 52 1/4 kr. v bankovcih. Koliko časa je užival to ustanovo, ni znano.

